

IV SEMINARIUM NAUKOWE Z CYKLU
„UCZELNIA BEZ BARIER” PT.

STUDIOWAĆ BEZ BARIER

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI,
16 MARCA 2010 ROKU

Tradycją już na Uniwersytecie Zielonogórskim stało się obchodzenie dnia poświęconego niepełnosprawnym studentom. Jest to zawsze wyjątkowy dzień - dzień, w którym - jak w żaden inny - tak wiele mówi się o osobach z niepełnosprawnościami, które podjęły wyzwanie realizowania roli studenta. Zabierają także, a może przede wszystkim, głos sami studenci z niepełnosprawnościami, którzy mówią o swoich sprawach, problemach i potrzebach, wskazują na liczne ograniczenia oraz ukazują swe różnorodne możliwości.

Tak było i tym razem. To już czwarta edycja cyklu spotkań o charakterze konferencyjnym pod nazwą *Uczelnia bez barier* organizowanych przez Radę Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Zielonogórskiego wspieraną przez Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów - dr. Marcina Garbata i Opiekuna Naukowego

RSN UZ - dr Helenę Ochonczenko. Patronat nad przedsięwzięciem objął JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Czesław Osękowski.

Spotkaniom zawsze towarzyszy idea przybliżania i upowszechniania wiedzy na temat funkcjonowania studentów z niepełnosprawnościami, wymiany doświadczeń i integracji środowiska akademickiego.

Myślą wiodącą tegorocznej edycji Dnia Niepełnosprawnego Studenta było hasło: *Studiować bez barier*. Organizatorom i uczestnikom konferencji z całą pewnością udało się „wygrać” ze stereotypami i powszechnymi opiniami o niezaradności i niskiej aktywności osób dotkniętych niepełnosprawnością. Ukazali bowiem osoby te jako „ludzi sukcesu”, aktywne na wielu płaszczyznach życia społecznego. Okazało się, że mimo doświadczania niepełnosprawności, osoby realizują wiele ról społecznych, spełniają się nie tylko zawodowo, ale również naukowo, artystycznie, są aktywnymi sportowcami i wolontariuszami pomagając innym, którzy tej pomocy potrzebują bardziej niż oni sami. Dążą do samorealizacji osiągając zamierzony cel, nie gorzej niż osoby pełnosprawne.

Pamiętając edycje poprzednie i ich tematykę (2005 r. - *Uczelnia bez barier*, 2006 r. - *Sukces bez barier*, 2007 r. - *Aktywność bez barier*), tegoroczną edycję należy uznać za wyjątkową.

Po uroczystym otwarciu Konferencji przez prof. Longina Rybińskiego - Prorektora ds. Studenckich, prof. Grażynę Miłkowską - Przewodniczącą Kapituły Wolontariatu Osoby Niepełnosprawnej i dr. Marcina Garbata - Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów, po raz pierwszy w dziejach Uczelni miało miejsce uroczyste wręczenie Certyfikatu Wolontariusza Osoby Niepełnosprawnej, będącego wyrazem uznania dla dobrowolnego, bezpłatnego, świadomego świadczenia pracy przez jednych studentów

na rzecz innych - studentów z niepełnosprawnościami. Aktu wręczenia Certyfikatów dokonali prof. Longin Rybiński oraz prof. Grażyna Miłkowska. Certyfikaty odebrały następujące osoby: Joanna Łowczyńska, Jadwiga Boruch, Anna Spiecha, Tomasz Spiecha, Łukasz Ławrowski. Reakcja uczestników seminarium dodatkowo mogła utwierdzić nagrodzonych w słuszności realizacji tej cennej postawy życiowej.

Ważnym wydarzeniem Dnia Niepełnosprawnego Studenta było Seminarium Naukowe *Studiować bez barier*, które charakteryzowało się ogromnym dynamizmem. Liczba prelegentów i istotność poruszanych przez nich kwestii sprawiły, że seminarium spotkało się z dużym zainteresowaniem na Uczelni i zyskało pozytywne oceny uczestników.

Uczestnicy Seminarium w pierwszej jego części z uwagą wystąpili wygłoszając goście specjalnych Seminarium.

Wiceprezydent Miasta Zielona Góra - Wioleta Haręźlak przybliżyła zebranym działania władz miasta na rzecz osób niepełnosprawnych. Podejmowane liczne inicjatywy sprawiają, że Zielona Góra staje się miastem, w którym niepełnosprawni coraz częściej czują się pełnoprawnymi jego mieszkańcami. Dostrzeżenie w Uniwersytecie Zielonogórskim lidera w walce o likwidację różnorodnych barier społecznej integracji osób niepełnosprawnych a w osobie Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów człowieka „dociekliwego, cierpliwego i zawsze skutecznego” dobrze rokuje dla dalszej współpracy.

Profesor Edwin Tytyk z Politechniki Poznańskiej w swoim wystąpieniu na temat: *Problemy inżynierii ergonomicznej przy dostosowaniu środowiska szkolnego do potrzeb osób z niepełnosprawnością* sprawił, że te trudne treści stały się zrozumianymi, a ich istotność dla lepszego funkcjonowania osób doświadczających

niepełnosprawności czymś bardzo oczywistym.

Prof. Jerzy Olszewski z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu poprzez wystąpienie: *Wykorzystanie zaleceń ergonomii w likwidowaniu barier architektoniczno - urbanistycznych studentów z niepełnosprawnościami*, jednoznacznie wskazał na nierozzerwalność nauki i działalności praktycznej w podnoszeniu jakości życia osób doświadczających niepełnosprawności.

W I sesji plenarnej miało miejsce wystąpienie mgr. Damiana Dudaty z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu, będącego Pełnomocnikiem Rektora Uczelni ds. Studentów Niepełnosprawnych. W wystąpieniu: *Funkcjonowanie osób z dysfunkcją słuchu na uczelni wyższej*, zaprezentowana została zarówno problematyka samej dysfunkcji, jak i konsekwencji jej doświadczania w funkcjonowaniu młodych ludzi.

Wiele emocji i refleksji wywołało pytanie postawione w wystąpieniu dr Doroty Niewiedział: *Dlaczego nie lubimy osób niepełnosprawnych?* Nie było intencją prelegentki oskarżanie, czynienie wyrzutów, moralizowanie, lecz uświadomienie pewnych psychologicznych mechanizmów stosunku do osób niepełnosprawnych. Ich znajomość pozwolić może wielu pełnosprawnym zrozumieć własne emocje przeżywane w kontakcie z osobą niepełnosprawną.

W programie Seminarium znalazło się także wystąpienie prof. Grażyny Miłkowskiej na temat: *Profilaktyka zdrowia studentów z niepełnosprawnością*.

Niech nie będzie tylko ciekawostką informacją, że w Seminarium brała udział Pani Cecylia Danielak z Polskiego Związku Głuchych, będąca tłumaczem języka migowego. Dzięki obecności tłumacza przekaz informacji mógł być czytelny także dla osób z wadą słuchu.

Niewątpliwie „mocnym punktem” IV Seminarium Naukowego *Studiować bez barier* był panel dyskusyjny

Pełnomocników Rektorów Uczelni ds. Studentów Niepełnosprawnych. W panelu udział wzięli: dr Krystyna Gilga (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), dr Małgorzata Franczak (PWSZ w Wałbrzychu), mgr Mirosława Krasicka (PWSZ w Głogowie), mgr Anna Dobrychłop (PWSZ w Gorzowie Wielkopolskim), mgr Damian Dudała (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu), dr Jan Wojtaś (PWSZ w Legnicy), dr Marcin Garbat (Uniwersytet Zielonogórski). Uczestnicy panelu zaprezentowali siebie w roli Pełnomocnika i sytuację osób niepełnosprawnych na swojej Uczelni. Dyskutowali na temat przygotowania środowiska akademickiego do edukacji osób niepełnosprawnych, do pomocy studentom niepełnosprawnym w osiągnięciu sukcesu, jakim niewątpliwie jest ukończenie uczelni wyższej. Nie było to pierwsze tego typu spotkanie Pełnomocników. Uczestnicy Seminarium mogli dostrzec przejawy wzajemnej sympatii Pełnomocników, usłyszeć o współpracy, wymianie doświadczeń i wzajemnym wspieraniu się.

W II sesji plenarnej miała miejsce prezentacja Rady Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wzięli w niej udział: Joanna Łowczyńska (V-ce przewodnicząca RSN UZ, V r. pedagogiki), Robert Maksimów (V r. resocjalizacji i I rok mMechaniki), Piotr Jaszczyszyn (I r. >MU< socjologii), Emilia Kuliga (edukacja medialna). Nad przebiegiem tej części Seminarium czuwała Katarzyna Cebula - przewodnicząca RSN UZ (II r. Pedagogiki). Studenci zaprezentowali cele, jakie przyświecają Radzie, ukazali liczne i wartościowe inicjatywy Rady. W ich wypowiedziach wyraźnie wybrzmiała *sytuacja studentów z niepełnosprawnościami w środowisku akademickim*. Mimo licznych trudności w studiowaniu, studenci wskazują także na możliwości, jakie daje im bycie studentem. Przy okazji prezentacji ujawniło się duże poczucie humoru studentów, a także ich kreatywność.

Dr Helena Ochonczenko (UZ) w swym wystąpieniu: *Osoba z niepełnosprawnością w przestrzeni uczelni* ukazała sytuację niepełnosprawnych studentów na Uniwersytecie Zielonogórskim. Prezentowane wyniki badań, dane statystyczne ukazały skalę i istotę omawianego problemu.

Kolejne wystąpienie - dr Małgorzaty Czerwińskiej - na temat: *Student z niepełnosprawnością wzroku jako użyt-*

kownik biblioteki i informacji, przybliżyło problematykę tyflopedagogiki, problemy osób z wadą wzroku w dostępie do tego, co w obecnej rzeczywistości często decyduje o jakości życia człowieka, a mianowicie w dostępie do informacji. Prelegentka ukazała szereg możliwości, które pozwalają na „normalizację” ich kontaktu ze słowem piśmianym, obrazem.

W programie Seminarium znalazły się także wystąpienia: dr Ewy Janion pt.: *Rodzina a bariery w studiowaniu* oraz dr Jolanta Lipińskiej - Lokś pt.: *Osoba z niepełnosprawnością w roli studenta - możliwości i ograniczenia*. Tytuły obu wystąpień jednoznacznie wskazują na podejmowaną problematykę.

Moderatorami części konferencyjnej Seminarium były: dr Helena Ochonczenko, dr Małgorzata Czerwińska i dr Jolanta Lipińska - Lokś z Zakładu Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego. Seminarium odbyło się w gościnnych progach Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Integralną częścią Uczelni bez barier był specjalny koncert poświęcony twórczości Fryderyka Chopina. W ten sposób organizatorzy uczcili Rok Chopinowski 2010. Koncert przygotowany został przez pracowników Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, a jego gośćmi byli zarówno uczestnicy Seminarium, jak i wszyscy zainteresowani. W czasie koncertu zabrzmiały wybrane utwory F. Chopina: Polonez cis - moll op. 26 nr 1, Nokturn f - moll op. 55 nr 1, Mazurki fis - moll op. 6 nr 1, cis - moll op 6 nr 2, B - dur op. 7 nr 1 oraz Polonez - Fantazja As - dur op. 61. Mistrzowskie wykonanie utworów przez prof. Ryszarda Zimnickiego pozwoliło na przeżycie wielu wzruszeń. „Uzupełnienie muzyki słowem” przez prof. Andrzeja Tuchowskiego pozwoliło na przypomnienie sobie, a może wręcz dopiero poznanie wielu faktów z życia F. Chopina.

Ta swoista uczta „dla ducha” zakończyła obchody Dnia Niepełnosprawnego Studenta. Żegnający się uczestnicy Seminarium życzyli sobie wzajemnie kolejnego spotkania.

Jolanta Lipińska-Lokś